

Kemin
vaikun-
nallisen sarja-
kuvakilpailun tu-
lokset olivat tänä
vuonna yllättävät: Joel
Melasniemi ylsi itsensä
kanssa jaetulle ensimmäiselle
sijalle. Jakomielisen tilanteen selit-
tää se, että hänen kahdesta sarjas-
taan toinen on tehty omaan, toinen
Pauli Kallion käsikirjoitukseen.

Joel Melasniemi

Pauli Kallio alkaa jo olla pitkän linjan sarjakuvaihmissä. Hän on yksi Suuren Kurpitsan, Suomen kenties tasokkaimman sarjakuvalehden toimittaja ja tuottelias sarjakuvakäsikirjoittaja, jonka eri piirtäjille tehtyjä sarjakuvia on nähty mm. Helsingin Sanomissa ja Rumbassa. Joel Melasniemi puolestaan on nuoren polven piirtäjien kärkeä. Sarjainfo kyseli tekijöiden yhteistyöstä, käsikirjoittamisesta ja käsikirjoitusten tekemisestä sarjakuviksi.

Jukka Heiskanen: Syntymäaika ja -paikka, olkaa hyvät?

Pauli Kallio: Synnyin vuonna 1960 Nivalassa.

Joel Melasniemi: Kauan kesti ennen kuin pääsit pois.

PK: 21 vuotta suunnilleen.

JM: Olen syntynyt ja asunut elämäni Helsingissä. 19 vuotta eli 1975 syntynyt. Ei hurjan jännää toistaiseksi. Kirjoitin tänä keväänä, kuusi laudaturia.

Käsikirjoittaja Kallio

JH: Mikä motivoi käsikirjoittamaan sarjakuvia?

PK: En tuntunut osaavan tehdä mitään muutakaan. Musta ei tullut postinkantajaa eikä kirjallisuuden opiskelijaa eikä filosofian opiskelijaa. Eikä myöskään sarjakuvapiirtäjää. Musta tuli siis sarjakuvakustantaja, -toimittaja, -kriitikko ja -käsikirjoittaja.

JH: Et siis ajatellut että Suomessa tarvittaisiin sarjakuvakäsikirjoittajaa?

PK: En varmaan ajatellut kuin omia tarpeitani. Musta vain aina kannattaa kertoa hyvä tarina.

JM: Pauli ei sillä tavalla uhrautunut niin kuin näissä junnujen geissä se joka menee maaliin.

PK: Olen aina ollut vasen laityökökkää...

Tein joitain harvoja käsikirjoituksia 80-luvun alkupuolella, 1988 tein itseäni motivoidakseni sen Suuren kurpitsan, missä oli vaan mun omia kässäreitä (Suuri Kurpitsa nro 20), ja sen jälkeen mä kai oon aatellut itseäni, että mä oon sarjakuvakäsikirjoittaja ja että mä sillä saralla haluan tehdä kaikenlaista... ehkä ansaita rahaa ja hankkia elämäni jonkinlaista täytettä.

JH: Miten erilaiset roolisi sopivat yhteen?

PK: Aika lailla samaa rooliahan ne ovat. Tai ei mitään roolia vaan arkista olemista. Tai enhän minä mikään kriitikko oikeestaan ole, mitä nyt olen tehnyt muutaman arvostelun joskus.

JH: Minkä takia käsikirjoitukseksi ovat omaelämäkerrallisia?

PK: Aika helvatin harvat muuten ovat.

JH: Muotoilen kysymyksen uudestaan: minkä takia ne vaikuttavat omaelämäkerrallisilta?

PK: Koska olen niin hyvä huijaamaan ihmisiä. Kyllähän se alppari Pieniä sattumuksia keskikokoisen ihmisen elämästä on sitä, mutta ei sekään ole suoraan, koska eihän mulle koskaan tapahdu oikeestaan

mitään. On hankala tehdä täysin omaelämäkerrallista sarjakuvaa niin, että se ketään kiinnostais. Suuri Kurpitsa 20 on ehkä kaikkein eniten omaelämäkerrallinen, siinä ei ole paljonkaan sepitettä, mä en kai silloin oikein osannut käsikirjoittaa. Se on oikeestaan tosi tuuria, että siinä on joku hyväkin juttu.

Olen kai tylsä tyyppi... tunnen viehtymystä normaaliin elämään. Se on musta aika tärkeä asia, ja siitä voi ihan hyvin tehdä fiktiota. Se voi olla ihan hyvä ja kiinnostava tapa kertoa asioista. Ei siinä tarvita mitään korkealentoista eksotiikkaa tai mitään avaruusaluksia tai viidakkoja.

JH: Millaista on eri tekijöiden kanssa

työskentely? Monenko eri piirtäjän kanssa olen tehnyt töitä?

PK: Päälle kymmenen, alle viidentoista.

JH: Miten eri piirtäjille tehdyt käsikirjoitukset eroavat toisistaan? Tietysti jollain tultuustekijällä on osuutta asiaan, ne joiden kanssa olet tehnyt paljon töitä, niiden kanssa asiat varmaan sujuvat helpommin ja niin edelleen...

PK: Tällä hetkellä mulla on tällainen suosikkiryppäs, joiden kanssa olen tehnyt enemmän töitä: toi Joel, Pirisen Ville, Christer Nuutinen ja Pentti Otsamo. Kaikki on aika helvatin hyviä. Eikä kenenkään kanssa ole ollut suurempia hankaluuksia. Mä teen periaatteessa samaan tyyliin ne

työskentely? Monenko eri piirtäjän kanssa olen tehnyt töitä?

PK: ... ennen Joelia. Ne sitten kariutuivat eri asioihin. Sitten rupesin käymään läpi Suomen sarjakuvapiirtäjiä. Olin jo havainnut, että Melasniemi on äärimmäisen hyvä sarjakuvapiirtäjä, mutta tämä käsikirjoitus sijoittuu maalaismiljööseen ja 1960-70-luvuille, jolloin Joelia ei vielä ollut olemassaakaan. Ajattelin, että sen puoleen Joel ei olisi ollut ideaksi vaihtoehto, mutta sitten ruumin, että sellaista ei olekaan. Tarvitaan vain hyvä sarjakuvapiirtäjä. Joel suostui projektiin, nyt on valmiina vähän yli parikymmentä sivua.

JM: Ennen vuodenvaihdetta sen tulisi olla valmis ja mahdollisesti painossakin.

PK: Kyllä käsikirjoittaminenkin vaatii

PK: ... ennen Joelia. Ne sitten kariutuivat eri asioihin. Sitten rupesin käymään läpi Suomen sarjakuvapiirtäjiä. Olin jo havainnut, että Melasniemi on äärimmäisen hyvä sarjakuvapiirtäjä, mutta tämä käsikirjoitus sijoittuu maalaismiljööseen ja 1960-70-luvuille, jolloin Joelia ei vielä ollut olemassaakaan. Ajattelin, että sen puoleen Joel ei olisi ollut ideaksi vaihtoehto, mutta sitten ruumin, että sellaista ei olekaan. Tarvitaan vain hyvä sarjakuvapiirtäjä. Joel suostui projektiin, nyt on valmiina vähän yli parikymmentä sivua.

JM: Eipäs liioitella. Piirrettynä on viitisentoista, käsikirjoitettuna parikymmentä.

PK: Siihen tulee noin 4-5 tarinaa ja tehtyjen lisäksi. Se koostuu 6-7 -sivuisista sarjakuvanovelleista sekä parista pidemmästä.

JH: Siis samantapaista kuin Kemin kilpailussa voittanut novelli Kulohälytys koko maassa?

PK: Joo, sekin tulee mukaan. Kustantajasta ei ole tietoa. Eihän sen valmistumisestakaan ole vielä varmuutta. Tänä vuonna toivottavasti.

JM: Ennen vuodenvaihdetta sen tulisi olla valmis ja mahdollisesti painossakin.

PK: Joo, sekin tulee mukaan. Kustantajasta ei ole tietoa. Eihän sen valmistumisestakaan ole vielä varmuutta. Tänä vuonna toivottavasti.

JM: Ennen vuodenvaihdetta sen tulisi olla valmis ja mahdollisesti painossakin.

PK: Joo, sekin tulee mukaan. Kustantajasta ei ole tietoa. Eihän sen valmistumisestakaan ole vielä varmuutta. Tänä vuonna toivottavasti.

JH: Siis samantapaista kuin Kemin kilpailussa voittanut novelli Kulohälytys koko maassa?

PK: Joo, sekin tulee mukaan. Kustantajasta ei ole tietoa. Eihän sen valmistumisestakaan ole vielä varmuutta. Tänä vuonna toivottavasti.

JM: Ennen vuodenvaihdetta sen tulisi olla valmis ja mahdollisesti painossakin.

PK: Joo, sekin tulee mukaan. Kustantajasta ei ole tietoa. Eihän sen valmistumisestakaan ole vielä varmuutta. Tänä vuonna toivottavasti.

JH: Siis samantapaista kuin Kemin kilpailussa voittanut novelli Kulohälytys koko maassa?

PK: Joo, sekin tulee mukaan. Kustantajasta ei ole tietoa. Eihän sen valmistumisestakaan ole vielä varmuutta. Tänä vuonna toivottavasti.

JM: Ennen vuodenvaihdetta sen tulisi olla valmis ja mahdollisesti painossakin.

PK: Joo, sekin tulee mukaan. Kustantajasta ei ole tietoa. Eihän sen valmistumisestakaan ole vielä varmuutta. Tänä vuonna toivottavasti.

JH: Siis samantapaista kuin Kemin kilpailussa voittanut novelli Kulohälytys koko maassa?

PK: Joo, sekin tulee mukaan. Kustantajasta ei ole tietoa. Eihän sen valmistumisestakaan ole vielä varmuutta. Tänä vuonna toivottavasti.

JM: Ennen vuodenvaihdetta sen tulisi olla valmis ja mahdollisesti painossakin.

PK: Joo, sekin tulee mukaan. Kustantajasta ei ole tietoa. Eihän sen valmistumisestakaan ole vielä varmuutta. Tänä vuonna toivottavasti.

JH: Siis samantapaista kuin Kemin kilpailussa voittanut novelli Kulohälytys koko maassa?

PK: Joo, sekin tulee mukaan. Kustantajasta ei ole tietoa. Eihän sen valmistumisestakaan ole vielä varmuutta. Tänä vuonna toivottavasti.

JM: Ennen vuodenvaihdetta sen tulisi olla valmis ja mahdollisesti painossakin.

PK: Kyllä käsikirjoittaminenkin vaatii

perspiraa-tiota. Viimeksi tekemääni käsikirjoitusta hioin viikon, vetäydyin maalle miettimään sitä.

JM: Mä sitten piirrän sitä monta kuka-kautta, kun olen toivottoman hidastunut. Kyllä mä joskus voin piirtää sivun päivässä, mutta sitä ei ole tapahtunut kyllä pariin vuoteen.

Mutta se, että joku on käsikirjoitusta tehdessään katsonut sen tekemisen arvoiseksi, ei merkitse mulle vielä mitään, koska mulla ei ole sama maku kuin useimmilla. Olenhan mä jättänyt tekemättäkin tarjottuja käsikirjoituksia.

Toisaalta olen tehnyt yhden Christer Nuutisen käsikirjoituksen, yhden Sanna Sinnemäen, sarjakuvan tuntemattoman suuruuden käsikirjoituksen, semmoisen Kissanainen-tarinan (Suuri Kurpitsa n:o 41), mahdollisesti teen yhden Ville Pirisen käsikirjoituksen. Tulevaisuudessa Anssi Sinnemäen, hän on tähän mennessä kirjoittanut vain kuvatonta tekstiä. Anssi Sinnemäki on avoappi, kustannusalan sekatyömiehenä.

JH: Vaikeuttaako Paulin käsikirjoituksissa niiden piirtämistä se, että ne sijoittuvat tiettyyn periodiin, 60- ja 70-luvuille?

JM: Kyllä siinä aikakaudessakin on pohdimista, mutta yleensä se selviää sillä, että mieltii minkälaisia huonekaluja ja pistorasioita ja hirsiseiniä meillä on omalla laudella, joka on vanha kansakoulu. Siinä ei mennä niin paljon pielen, koska eiväthän ne niin valokuvantarkkoja ole. Todellinen ongelma on se, että kun ei ole eläessään nähnyt pienoiskivääriä, niin sitä on vähän vaikea piirtää.

PK: En minäkään ole nähnyt yli kahdeksikymmentä vuotta...

JM: Joskus tulee kans jokin vääränmallinen talo, väärää arkkitehtuuria, joka ei sovi maalaismaisemaan, mutta Pauli on sitten käskennyt sen korjata. Eli ei keskiviivoitettua tietä maalauskylään ja niin edelleen.

Kivat huonekalut

JH: Olet siis asunut Helsingissä koko ikäsi? Miten eksyit tekemään sarjakuvia?

saitsee vähän vähemmän ja tekee jotain mielekästä puuhastelua jonkin luovan taiteen parissa.

JH: Mitä sulla on suunnitelmissa nyt ylioppilaskirjoitusten jälkeen?

JM: Lisää taideopiskelua... olen pyrkinyt Taideteolliseen ja Helsingin taide- ja viestintäoppilaitokseen. Jos niihin ei pääse eikä yliopistolle, niin sitten koittaa sivari. Kesälomalla soitan musakkia ja piirrän sarjakuvia ja naureskelen ihmisille, jotka käyvät kesätoisissa.

PK: Tuo työnteko on sinänsä kiintoisa asia, miten siitä ihmiset hankkiutuvat eroon. Itse päätin siinä neljä vuotta sitten, että en mene enää töihin. Ansaitseen vähäisen elantoni jollakin muulla tavalla kuin käymällä töissä.

JH: Olethan sinä tehnyt noita tiskijukan

JM: Mitenkö eksyin? Kaverien kanssa koulussa piirrettiin. Se on niin tylsä tarina se. Ja kun oli lukenut sarjakuvia ja piirreskellyt kuvia, oli luonnollista ruveta laittamaan ruutuja peräkkäin. Kovin kunnianhimoisia projekteja aloitettiin. Reilu sata-sivuinen albumi oli tavoitteena, ja runsaasti toista tai kolmatta sivua sitten tuli valmiiksi. Siltä pohjalta se lähti. Sen jälkeen tavoitteet on olleet vähän realistisemmat.

JH: Perheessäsä ja suvussasi on paljon teatteri- ja elokuvaihmissä. Miten se tausta on vaikuttanut?

JM: Siten, että teatteri on vaikuttanut mielenkiintoiselta alalta, mutta sellaiselta, mihin ei missään tapauksessa voi ryhtyä. Mutta sillä tavalla, että meillä on ollut soittoplojja talossa ja laajahko äänilevykoelma ja kivat huonekalut... miten se olisi vaikuttanut... pitkään aikaan ei ole ollut sellaista aikomusta, että hankkisi jonkin kunnan ammatin, vaan sillai mieluummin an-

hommia.

PK: Oon, mutta tarkoitan sellaista työssä käymistä, että mennään joka päivä. Tiskijukkana olen pari kolme kertaa kuussa, se on enemmän harrastus kuin työ.

JH: Millä sitten olet elänyt?

PK: Kun lopetin työt ja opiskelijan leikkimisen, niin tein radio-ohjelmaa paikallisradioon. Käännöstöitä olen myös tehnyt jonkin verran, mutta niitä ei ole enää ollut. Enkä ole niitä oikeastaan etsinytkään, nyt kun on ollut tää Hesarin pesti Nuutisen kanssa. Sitä ennen Kramppeja ja nyrjähdyskiä oli Rumbassa, ja nyt siellä on tää Makkos-sarjakuva Pirisen kanssa. Sillä elää juuri ja juuri, mutta ei sillä maksa velkoja.

JM: Ja minunhan ei tarvitse elää juuri millään, kun asun vielä vanhempien luona.

Jukka Helskanen